

Potravinářská komora ČR podporuje snahy o odložení některých opatření Green dealu!

Tisková zpráva 12. 5. 2022. „Zajištění dostatečného množství cenově dostupných potravin je jeden z hlavních cílů, které Evropská unie nyní sleduje. Kromě pomoci Ukrajině s vývozem dochází k odkladu některé legislativy vyplývající z Green Dealu, která může mít negativní dopad na produkci potravin“, řekla dnes na tiskové konferenci Potravinářské komory poslankyně Evropského parlamentu Veronika Vrecionová za ODS. Situace ve světě je v tuto chvíli velmi nejistá. Očekáváme, že dojde i k jistému přehodnocení všech nastavených cílů. Předpokládané dopady mohou být pro některé regiony velmi vyčerpávající, doplňuje Dana Večeřová, prezidentka Potravinářské komory ČR.

Některé otázky nejsou vůbec dotažené, například spotřeba pesticidů se má snížit o polovinu, není však jisté, jak tato povinnost bude rozložena mezi jednotlivé státy, mezi kterými jsou v této oblasti velké rozdíly. Česká republika má spotřebu 1,8 kg pesticidů na hektar, Belgie 8 kg. Pokud se Belgie dostane na polovinu svého množství stále to bude 2x více než je současná spotřeba v Česku.

Je potřeba nastavené cíle lépe promyslet, více diskutovat a pravidla měnit chytře. Potravinářská komora ČR dlouhodobě upozorňuje na to, že stále chybí reálný plán, jak jednotlivé cíle splnit, stále zaznívají pouze jednoduché proklamace. Velmi důležité je také vědět, kolik bude celý proces stát?

Ukázalo se, že například nastavená energetická politika, kdy jsme závislí pouze na ruském plynu je velmi problematická. Budeme muset šetřit, šetřit energiemi, vodou, pohonnými hmotami, spotřebovat méně. Jedná se ale o dobrou výchozí pozici v otázce zamezení plýtvání potravinami. V EU ročně ztratíme či vyhodíme potraviny v hodnotě neuvěřitelných 149 miliard eur. To je třikrát více než rozpočet České republiky na jeden rok.

Evropa jako taková je potravinově soběstačná. Evropský jednotný trh umožňuje jednotlivým státům produkovat takové suroviny a výrobky, které nejlépe vyhovují klimatickým a dalším podmínkám v konkrétním regionu. Ostatní si mohou jednotlivé státy dovézt. „Problém nastává v situaci, kdy se v konkrétním státě komodita stane nedostatkovou. V tomto případě státy přestanou vyvážet a výrobky pak na trhu chybí“, vysvětluje Miroslav Koberna. Zastavení mezinárodního obchodu není pravděpodobné, ale vyloučit ho nelze. Máme tedy nějaký plán B?

Proto je dobré podporovat takové zemědělství a potravinářství, které v případě krize, zajistí pro své obyvatele základní skupinu výrobků tak, aby byly základní potraviny kvalitní a dostupné. Pokud pak na čas vypadnou některé komodity, bude plynulé zásobování zajištěno.

"Místo diskuzí o nereálné soběstačnosti České republiky v produkci potravin mluvíme o její potravinové bezpečnosti, tzn. produkci základních potravin pro uživení obyvatelstva v případě vážné krize. Snahy o plnou soběstačnost nedávají ekonomický smysl a znamenaly by neefektivní využití půdy, a tedy celkově nižší produkci potravin na úrovni EU," dodala Vrecionová

Česko je soběstačné v obilí, cukru, hovězím mase a mléce. Nejméně produkujeme ovoce a zeleninu. Stoprocentní soběstačnost není žádoucí, znamenalo by to jistě vyšší ceny a omezený výběr. Česká republika by jistě byla schopna vyprodukovat většinu běžných potravin, ale za jakou cenu? V České republice, resp. v Evropě žádný hladomor nehrozí, může docházet k částečným výpadkům dodávek jednotlivých výrobků, ale je pravděpodobné, že současné krize energetická nebo v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině bude mít dopad na dostupnost potravin jinde ve světě.

Když se ale podíváme na soběstačnost v mléce, v roce 2020 se pohybovala na hranici 117 %. Produkce mléka je dotována, zemědělcům jsou vypláceny příplatky z národních zdrojů. Bohužel, téměř 30 % takto podporovaného mléka se jako surovina vyváží do zahraničí a zpět se na náš trh vrací ve formě zpracovaných výrobků, takže přidaná hodnota zpracování zůstává za hranicemi. „Otázkou tedy je, zda podporu produkce z národních zdrojů nezacílit pouze na surovinu, která je zpracována v České republice a nikoliv vyvážena. Domácí zpracování surovin v tuzemsku by nepochybně výrazně pomohlo zvýšení žádané soběstačnosti a snížení závislosti na dovozech“, dodala prezidentka Potravinářské komory ČR Dana Večeřová.

Ať již hovoříme o potravinové soběstačnosti, potravinové bezpečnosti či snížení závislosti na dovozech, cílem musí být kvalitní a cenově dostupné potraviny. Podporujeme lokálnost, vyhýbejme se vysoce zpracovaným produktům a velmi levným nekvalitním dovozům ze zahraničí. Posilujme soběstačnost u všech možných komodit, ne ve smyslu soběstačnosti v jednotlivých položkách, ale ve smyslu zajištění potravin pro obyvatele v době krize. Podporujeme nejvíce ohrožené komodity a obory formou dotací. Nesnižujeme produkci tak, aby docházelo k dalšímu zdražování potravin. Potraviny musí být strategickou surovinou, chraňme svůj trh s potravinami. Nezapomínejme na nové technologie a inovace, které zlevňují zemědělskou i potravinářskou výrobu.

Kontakty pro média:

Potravinářská komora ČR

tisková mluvčí Helena Kavanová
kavanova@foodnet.cz, tel. 737 287 024

Potravinářská komora České republiky (PK ČR) byla založena v roce 1995 jako federace výrobců potravin, nápojů a zpracovatelů zemědělské produkce. PK ČR plní funkci zájmového neziskového sdružení pro všechny potravinářské obory a obory zpracování zemědělských produktů.

Jednotný trh zahrnuje 27 členských států EU a několik dalších zemí má k němu přístup do určité míry. Čtyři další země, které jsou zároveň také členové Evropského sdružení volného obchodu, mají téměř kompletní přístup: Island, Lichtenštejnsko a Norsko skrze Evropský hospodářský prostor a Švýcarsko skrze svoje bilaterální smlouvy s EU. Gruzie, Moldavsko a Ukrajina mají přístup

k vnitřnímu trhu EU skrze Hlubokou a komplexní zónu volného obchodu, avšak bez možnosti volného pohybu pracovníků.

Evropský jednotný trh, vnitřní trh nebo společný trh v rámci Evropské unie je prostorem bez vnitřních hranic, v němž platí téměř volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu, který je definován Maastrichtskou smlouvou. Tato koncepce je východiskem dalších jednotlivých politik Evropské unie, které na společný trh navazují a mají za cíl dále naplňovat cíle čtyř svobod. Společný trh je obecně vymezen v části třetí Smlouvy o fungování Evropské unie a posléze v příslušných aktech sekundárního unijního práva a dalších pramenech.